

Rapportage

Nieuwe opzet vergoeding dierenartsen voor de inzet
bewaking en bestrijding besmettelijke dierziekten
21-9-2021

S.J.V. Moons

Partner

selwyn.moons@pwc.com

T: 06 2216 1505

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

T.a.v. de heer J.T. Bosje

Per email: j.t.bosje@minlnv.nl

Datum: 20 september 2021
Referentie: 2021-0466/SM/sv/nb
Betreft: Rapportage – Nieuwe opzet vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding besmettelijke dierziekten

Geachte heer Bosje,

Hierbij ontvangt u het resultaat van het door ons uitgevoerde onderzoek naar een nieuwe opzet van de vergoeding van dierenartsen voor de inzet bij de bewaking en bestrijding van besmettelijke dierziekten. Deze rapportage hebben wij opgesteld conform de werkzaamheden zoals benoemd in onze offerte met het kenmerk 2021-0272/SM/lc/nb. Wij danken u en de betrokkenen vanuit het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor de plezierige samenwerking in de totstandkoming van deze rapportage.

Mocht u naar aanleiding van onderstaande stuk nog vragen hebben dan bent u te allen tijde welkom om contact op te nemen met projectleider Sander van Veldhuizen (06 3419 0525) of met ondergetekende.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.

Selwyn Moons
Partner

*PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 9616, 1006 GC Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

*PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen.

September 2021

Deze rapportage is geschreven onder verantwoordelijkheid van Selwyn Moons (Partner) en onder leiding van Sander van Veldhuizen (Senior Manager). Dit rapport wordt u door hen aangeboden vanuit PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. Het betreft dus geen document opgesteld door accountants. Wij hebben aangereikte informatie (zowel schriftelijk als mondeling) dan ook voor juist en volledig aangenomen en hier geen controle of andere vorm van toetsing op uitgevoerd. Voor vragen naar aanleiding van dit rapport kunt u contact opnemen met Sander van Veldhuizen via mail (sander.van.veldhuizen @pwc.com) of telefonisch (06 341 90 525).

U blijft te allen tijde zelf volledig verantwoordelijk voor eventuele op het rapport gebaseerde besluitvorming en/of beslissing(en). PwC aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid (ook niet voor nalatigheid) voor de gevolgen van enig handelen of nalaten door u en/of derden op basis van (de inhoud van) het rapport, en wijst iedere verantwoordelijkheid, zorgplicht en/of aansprakelijkheid - contractueel, op basis van onrechtmatige daad (inclusief nalatigheid) of anderszins - af voor enig besluit en/of enige beslissing waaraan (de inhoud van) het rapport ten grondslag ligt.

Wij stellen het rapport en de bijbehorende managementsamenvatting uitsluitend op voor u als opdrachtgever, in overeenstemming met de opdrachtbevestiging. Wij accepteren richting geen enkele andere partij aansprakelijkheid of zorgplicht op basis van de inhoud van ons rapport. LNV vrijwaart PwC te allen tijde tegen vordering van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie tot LNV, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van PwC.

In het geval u een verzoek ontvangt op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: "Wob verzoek") ter zake van schriftelijke uitingen van PwC, verzoeken wij u ons hierover onverwijld (in ieder geval voorafgaand aan de te nemen beslissing op het Wob verzoek en derhalve voorafgaand aan eventuele openbaarmaking) schriftelijk informeren. In dat kader is het verzoek ons alle beschikbare achtergrondinformatie met betrekking tot het Wob verzoek te verstrekken. Daarbij stelt u ons in de gelegenheid om onze visie te geven op het Wob verzoek, vooruitlopend op de door u te nemen beslissing op het Wob verzoek.

Het rapport alsmede enig geschil voortvloeiende uit of verband houdend met (de inhoud van) het rapport worden uitsluitend beheerst door Nederlands recht.

1.	Aanleiding en onderzoeksdoel	5
2.	Onderzoeksmethode	6
3.	De vergoedingen voor bewaking en bestrijding in 2021	7
4.	Algemene bevindingen	8
5.	Bevindingen van analyse data declaraties GD	9
6.	Algemene bevindingen over overige vergoedingen	12
7.	Aanbevelingen en advies	13
	 Bijlagen	 17

1. Aanleiding en onderzoeksdoel

Werkzaamheden voor bewaking van bepaalde ernstige besmettelijke ziekten besteedt de Gezondheidsdienst voor Dieren uit aan de dierenarts van de veehouder, en declareert de dierenartskosten bij het Diergezondheidsfonds. LNV ontvangt signalen dat deze vergoedingen niet marktconform zouden zijn.

Met Diergezondheidsmonitoring behoudt Nederland de Europese vrijstatus voor bepaalde besmettelijke dierziekten

Nederland is door de Europese Unie (EU) officieel vrij verklaard van bepaalde ernstige besmettelijke dierziekten, zoals Brucella abortus, Brucella Melitensis en Blauwtong. Deze vrijstatus wordt gecontroleerd door uitvoering van monitorings- en bestrijdingswerkzaamheden. De monitoringswerkzaamheden zijn belegd bij de Gezondheidsdienst voor Dieren (hierna: 'GD'). De GD besteedt deze werkzaamheden, onder andere bloedonderzoek, uit aan de dierenarts van de betreffende veehouder. De GD betaalt de dierenarts en declareert vervolgens de dierenartskosten bij het Diergezondheidsfonds (hierna 'DGF').

De bestrijdingswerkzaamheden zijn belegd bij de NVWA. Bij een verdenking van een aangifteplichtige dierziekte wordt de dierenarts van de betreffende veehouder uitgenodigd om, samen met een dierenarts van de GD en een dierenarts van de NVWA, het verdachte bedrijf te bezoeken.

Als een bestrijdingsplichtige dierziekte wordt aangetoond, kunnen practitioners worden ingehuurd om de bedrijven in een ingesteld gebied te onderzoeken of dieren te vaccineren (indien mogelijk). Ook deze dierenarts-practici worden dan betaald vanuit het DGF.

De uurvergoeding waarvoor de GD de praktiserend dierenartsen (ook wel practitioners genoemd) bij de bewaking en bestrijding (ook wel crisisbestrijding genoemd) van dierziekten inhuurt, is in 2005 vastgesteld en wordt jaarlijks door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna 'LNV') geïndexeerd met de CBS-index 'CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen, bedrijfssector commerciële dienstverlening'.^{1,2}

De hoogte van het uurtarief staat hiermee vast, maar de tijd die een dierenarts mag declareren niet. In het geval dat een practitioner significant meer tijd declareert dan andere practitioners,³ dan wordt de practitioner door de GD om uitleg gevraagd. De GD rapporteert de afwijkende declaraties met onderliggende reden(en) aan LNV in de financiële rapportage Diergezondheidsmonitoring.

LNV ontvangt signalen dat de vergoeding voor bewaking en bestrijding niet marktconform zou zijn

Uit de financiële rapportages van de GD blijkt dat sommige dierenartspraktijken bovengemiddeld veel tijd declareren³ vanwege een te lage vergoeding voor de werkzaamheden bij bewaking en bestrijding van dierziekten. De beroepsvereniging van dierenartsen in Nederland, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (hierna 'KNMvD'), ondersteunt deze verklaring en stelt dat de huidige vergoedingen te laag zijn in vergelijking met de tarieven van dierenartsen bij de NVWA. Ook mist de KNMvD een vergoeding voor 'wachtijd',⁴ zoals deze er bij vaststelling van het tarief in 2005 wel was.²

Naar aanleiding van deze signalen wil het ministerie van LNV een advies voor een marktconforme vergoeding voor practitioners voor de inzet voor monitoring en bestrijding van dierziekten, gebaseerd op de CAO Veterinaire sector (2021) en voorzien van een voorstel voor indexatie. Aanvullend vraagt het ministerie van LNV advies of er een ander model mogelijk is dan de huidige tijdsdeclaratie en een advies over reistijdvergoeding.

2. Onderzoeksmethode

De door ons gehanteerde onderzoeksmethodiek bestaat uit een documentstudie, data-analyse op de declaratiedata en het houden van verdiepende interviews met een bijbehorende Validatiesessie. Aanvullend is een toelichting op de bevindingen aan sectorvertegenwoordigers van betrokken veehouderijsectoren gegeven.

Reikwijdte onderzoek

Het door LNV gevraagde onderzoek heeft betrekking op inzicht in de vergoeding voor de inzet van praktiserende dierenartsen (particuliere dierenartsen ingehuurd om overheidstaken te verrichten). In het onderzoek wordt geen onderscheid gemaakt tussen dierenartsen die wel of niet in loondienst zijn. Ook wordt er geen onderscheid gemaakt tussen dierenartsen die wel of niet de cao-dierenartsenpraktijk volgen.

Wij hanteren een combinatie van onderzoeksmethoden om te komen tot advies voor een tarief

In onze visie is het belangrijk om te komen tot een overzichtelijke set aan eisen voor de vergoeding voor dierenartsen. Een grondige en volledige documentstudie van de beschikbare informatie met betrekking tot de totstandkoming van de thans gehanteerde vergoeding en een data-analyse van de beschikbare declaratiedata van dierenartsen bij de GD vormen het fundament voor de op te stellen eisen. In de data-analyse hebben wij slechts de data geanalyseerd. Wij hebben geen inhoudelijk oordeel gegeven over de juistheid van de opgevoerde minuten per declaratie. De data-analyse vullen wij aan met verdiepende interviews met de stakeholders (LNV, KNMvD, GD, NVWA, Collectief Praktiserend Dierenartsen (hierna: 'CPD') en Covetrus) en een aanvullende Validatiesessie met genoemde partijen om geïnventariseerde eisen en wensen te valideren en op een nader detail niveau te duiden.

In de tabel rechts lichten wij de verschillende onderzoeksmethoden nader toe. Zie Bijlage 1 voor de bronnenlijst en Bijlage 2 voor het overzicht met de interviewees.

Methode	Bronnen voor input
Documentstudie	<ul style="list-style-type: none">• Documentatie vergoeding dierenartsen voor de inzet, bewaking en bestrijding van dierziektes• CAO Veterinaire Sector 2021
Data-analyse	<ul style="list-style-type: none">• Declaratiedata van dierenartsen bij de GD• Data aangaande declarabiliteit van dierenartsen
Verdiepende interviews en Validatiesessie	<ul style="list-style-type: none">• Verdiepende interviews met LNV, KNMvD, GD, NVWA (2), CPD en Covetrus• Een Validatiesessie met geïnterviewde partijen om geïnventariseerde bevindingen te valideren en op een nader detailniveau te duiden• Een toelichting op de bevindingen aan sectorvertegenwoordigers van betrokken veehouderijsectoren

3. De vergoedingen voor bewaking en bestrijding in 2021

De vergoedingen voor bewaking en bestrijding voorzien in een uurvergoeding voor werktijd, voorrijkosten en vergoedingen voor materiaal en verwerken en opsturen van monsters. De vergoedingen onderscheiden twee categorieën: 'Bewaking en verdenking' en 'Bestrijding van dierziekten in geval van crisis'.

'Vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding dierziekten 2021'¹ onderscheidt de volgende tarieven:

1) Bewaking en verdenking

- Bij bewaking is sprake van de reguliere werkzaamheden, waarbij bloedmonsters worden afgenomen en worden opgestuurd ter analyse.
- Bij verdenking is sprake van een verdenking van een meldingsplichtige ziekte, waar in alle gevallen de NVWA wordt geïnformeerd en ingeschakeld en de NVWA samen met de practitioner een confirmatieonderzoek uitvoert bij de desbetreffende veehouder.
- Deze vergoedingen hebben betrekking op de volgende werkzaamheden:
 - De bewaking van Brucella (Melitensis) bij schapen en geiten per te onderzoeken bedrijf;
 - De bewaking van Blauwtong per te onderzoeken bedrijf;
 - Aanwezigheid/assisteren bij een onderzoek op een bedrijf na of als gevolg van een melding van een verdenking;
 - Het afnemen van bloed bij verdenking van bijvoorbeeld Brucella abortus bij runderen als gevolg van verwerpen in een kritische periode.

2) Bestrijding van dierziekten in geval van crisis

- Van bestrijding van dierziekten in geval van crisis is sprake wanneer met zekerheid gesteld kan worden dat een besmettelijke dierziekte bij een veehouder is geconstateerd en er bij desbetreffende veehouder actie van een crisisteam (bestaande uit zowel NVWA dierenartsen als practitioners) benodigd is.

Onderstaande tabel vat de huidige vergoedingen samen.

Categorie 1) Bewaking en verdenking	Financiële compensatie
Uurvergoeding voor werkzaamheden	€119,04 (per uur)
Voorrijkosten	€20,75 (vast bedrag)
Vergoeding voor de kosten van verzending van monster(s)	€4,50 (vast bedrag)
Vergoeding voor de kosten van materiaal per te tappen dier	€0,45 (per bloedmonster)
Categorie 2) Bestrijding van dierziekten in geval van crisis	Financiële compensatie
Uurvergoeding voor werkzaamheden	€123,48 (per uur)
Een vergoeding voor reiskosten tussen woonadres en meldpunt crisiscentrum: afgelegde kilometers heen en terug	€0,29 (per kilometer)
Extra vergoeding voor afstanden tussen woonadres en meldpunt crisiscentrum bij meer dan 100 kilometer volgens de formule (afgelegde kilometers heen en terug minus 200 kilometer) gedeeld door 75 vermenigvuldigd met de uurvergoeding	€123,48 (per uur)

4. Algemene bevindingen

De onderbouwing van het uurtarief zoals vastgesteld in 2005 is niet te herleiden. Daarnaast maakt een compensatie voor 'wachtijd' geen onderdeel meer uit van de vergoeding in 2021, waar dit wel het geval was in 2005. De wijze waarop dierenartsen hun tarieven tot stand brengen is sinds 2005 veranderd en de gedeclareerde tijd voor monitoring kan sterk variëren tussen dierenartspraktijken.

Op basis van de documentstudie (bestaande uit de bronnen zoals omschreven in Bijlage 1) en gehouden verdiepende interviews (zie Bijlage 2 voor het overzicht van interviewees) heeft PwC de volgende bevindingen gedaan:

- De hoogte van de uurvergoeding van dierenartsen bij de bewaking en bestrijding van besmettelijke dierziekten zijn op 18 augustus 2005 vastgesteld.²
- Daarnaast is overeengekomen dat de vastgestelde uurvergoedingen jaarlijks worden geïndexeerd met de CBS-index 'CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen, bedrijfssector commerciële dienstverlening'.^{1,2}
- PwC heeft een onderbouwing achter de hoogte van de uurvergoeding niet kunnen achterhalen. Ook de reden voor het hanteren van verschillende tarieven voor bewaking en bestrijding hebben wij niet kunnen achterhalen.
- De sector en de onderliggende verdienmodellen zijn sinds de afspraken uit 2005 sterk veranderd als gevolg van consolidatie van dierenartspraktijken, maatschappelijke trends en daaruit volgend beleid (zoals minder medicijngebruik). Uit meerdere interviews blijkt dat dierenartsen afhankelijker zijn geworden van (de vergoeding voor) hun dienstverlening door de terugloop in medicijnverkoop. Een andere trend is dat dierenartspraktijken worden overgenomen door investeerders.
- In een notitie stelt de KNMvD dat de huidige (uur)vergoeding voor bewaking en bestrijding niet marktconform zou zijn en niet langer past in het huidige speelveld. De KNMvD stelt dat de vergoeding gelijk getrokken zou moeten worden met de door de NVWA gehanteerde tarieven. De KNMvD mist daarnaast een vergoeding voor wachtijd en een tegemoetkoming in gemaakte vaste kosten.³
- PwC heeft geconstateerd dat de 'wachtijd' (doordat een practicioner door de NVWA de verplichting krijgt opgelegd om geen veehouderijbedrijf te mogen bezoeken zolang er geen zekerheid is over de uitslag van het ingestelde onderzoek, of het wachten op een team van deskundigen) is verdwenen in de jaarlijkse vaststelling van de tarieven voor de inzet van practici bij bewaking en bestrijding.^{1,2}
- Uit alle interviews blijkt dat een vergoeding voor wachtijd voor praktiserende dierenartsen redelijk wordt geacht. Tegelijkertijd blijkt dat de wachtijd bij de NVWA is teruggebracht van 72 naar 24 uur doordat de lab uitslagen door technologische ontwikkelingen eerder bekend zijn dan in 2005.
- De NVWA dierenartsen en practici krijgen voor dezelfde werkzaamheden bij een verdenking of bij crisisbestrijding, waarbij zij ook samenwerken, verschillende vergoedingen. Naast verschillen in de hoogte van de uurvergoeding, krijgen dierenartsen werkzaam voor de NVWA ook een onregelmatigheidstoeslag, maar dit geldt niet voor practici.^A
- Data analyse laat zien dat sommige dierenartsen ruim boven de gemiddelde tijd declareren bij de GD. Er worden meerdere oorzaken aangegeven, waaronder dat vergoedingen te laag zouden zijn, en soms ook de aangetroffen omstandigheden extra werk behoeven. De GD constateert dat de gedeclareerde tijd voor monitoring behoorlijk kan variëren tussen dierenartspraktijken.⁴
- In interviews is aangegeven dat (relatief hoge) declaraties in de praktijk nooit worden afgekeurd daar het voor de volksgezondheid belangrijk is dat veehouders en dierenartsen dierziekten melden en onderzoeken.

^A Een belangrijke noot bij dit gegeven is dat dierenartsen werkzaam voor de NVWA deze aanvullende vergoeding niet uit het DGF vergoed krijgen.

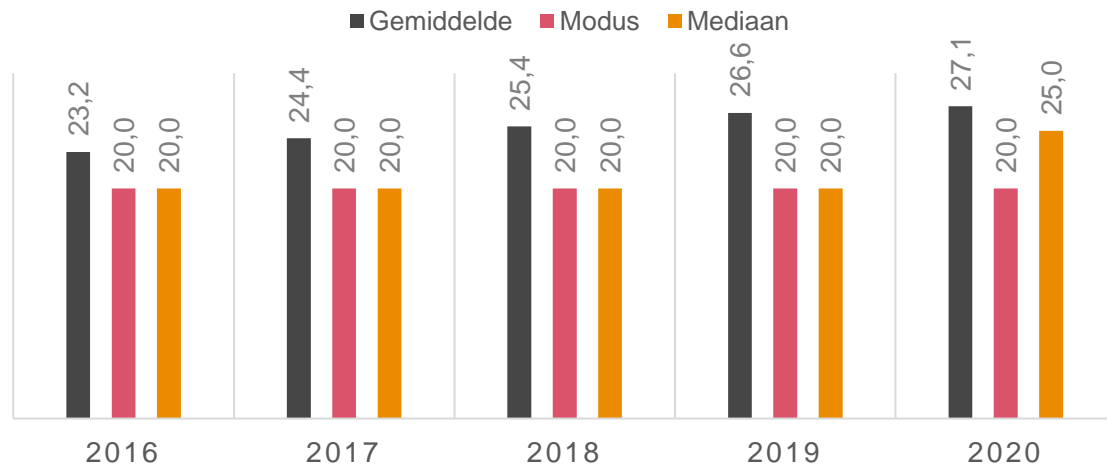
5. Bevindingen van analyse data declaraties GD (1/3)

Uit onze analyse op geanonimiseerde declaratiedata volgt dat het gemiddelde aantal gedeclareerde minuten voor Brucella abortus sinds 2016 toeneemt als gevolg van een klein aantal dierenartspraktijken die structureel hoger declareren.

Het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten bij Brucella Abortus neemt toe

Tussen 2016 en 2020 neemt het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten per monitoringsonderzoek bij Brucella abortus toe van 23 naar 27 minuten. Tegelijkertijd blijven de modus en de mediaan in diezelfde periode 20 minuten, met uitzondering van de mediaan in 2020. De toename van de mediaan, bij een gelijkblijvende modus, duidt op een langere en zwaardere staart aan de rechterkant van de verdeling, zoals ook te zien in de histogrammen per jaar (zie Bijlage 4).

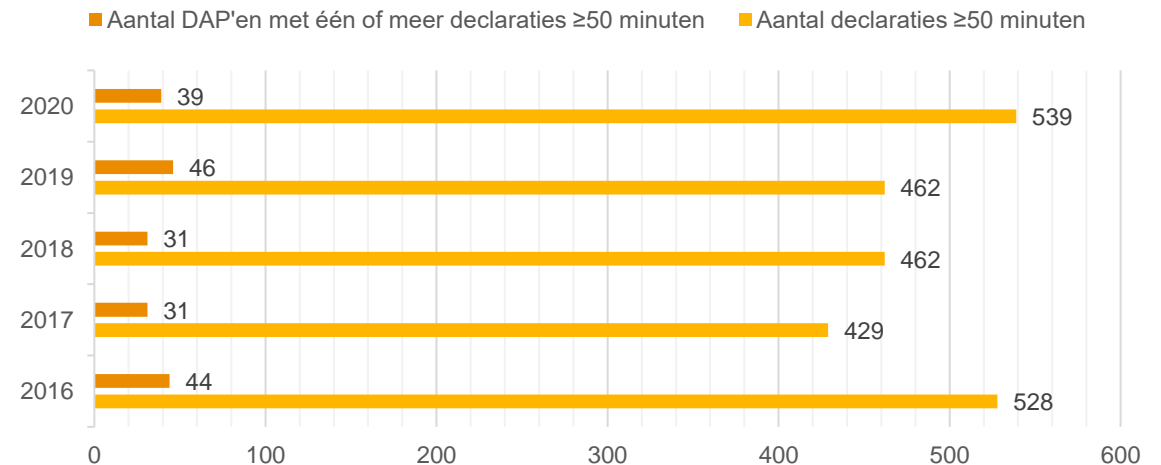
AANTAL MINUTEN PER DECLARATIE PER JAAR

Een klein aantal dierenartspraktijken declareert structureel een hoger aantal minuten bij Brucella Abortus

De GD maakt een melding bij de NVWA van alle declaraties die hoger zijn dan het dubbele van het gemiddelde.³ In onderstaande grafiek staan alle declaraties van ≥ 50 minuten (het afgeronde dubbele van het langjarig gemiddelde van het aantal gedeclareerde minuten) per jaar en het aantal unieke dierenartspraktijken (hierna: 'DAP') dat één keer of vaker ≥ 50 minuten declareerden. Hierbij is 73,8% van de declaraties met ≥ 50 minuten gedeclareerd door 5 unieke DAP'en (van de in totaal 421 deelnemende DAP'en), met respectievelijk 1030, 454, 149, 79 en 73 declaraties van ≥ 50 minuten. Zie bijlage 7 voor een overzicht van het totaal aantal declaraties en deelnemende DAP'en per jaar.

AANTAL DECLARATIES ≥ 50 MINUTEN (N=2420)

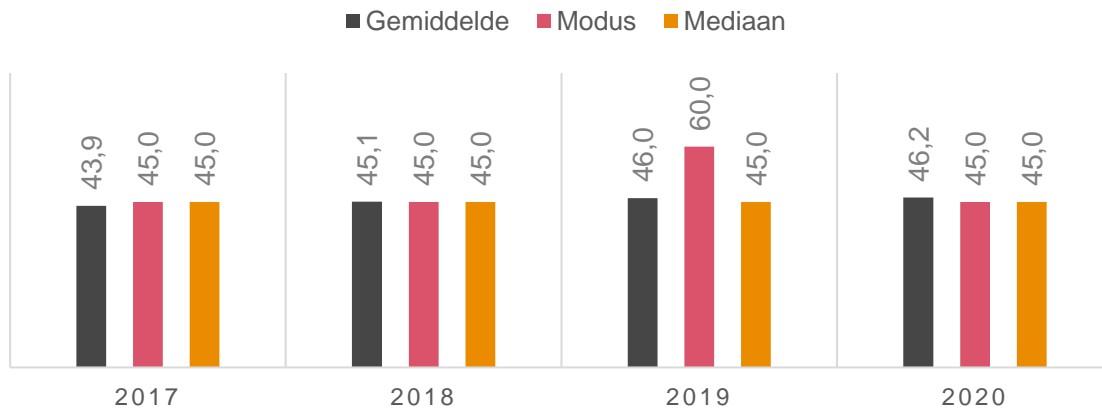
5. Bevindingen van analyse data declaraties GD (2/3)

Uit onze analyse op geanonimiseerde declaratiedata volgt dat sinds 2017 gemiddeld steeds meer wordt gedeclareerd voor *Brucella Melitensis* als gevolg van een klein aantal dierenartspraktijken die structureel hoger declareren.

Het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten bij *Brucella Melitensis* loopt ieder jaar op

Het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten per afgenomen bloedmonster is 3,8. Het gemiddeld aantal afgenomen bloedmonsters blijft door de jaren heen stabiel op 12 en de mediaan en modus zijn per jaar stabiel 13. Net als bij *Brucella abortus* is een trend te zien dat door de jaren heen het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten toeneemt, weliswaar minder hard. Dit terwijl de mediaan en modus voor 2017-2020 (vóór 2017 werd er niet gemonitord op *Brucella Melitensis*) op 45 minuten liggen, met uitzondering van de modus in 2019 van 60 minuten. Tussen 2017 en 2018 is er een toename van ca. 1 minuut per jaar, tussen 2019 en 2020 stagneert deze toename naar 0,3 minuten. Deze toename is ook duidelijk terug te zien in de histogrammen per jaar (zie Bijlage 5).

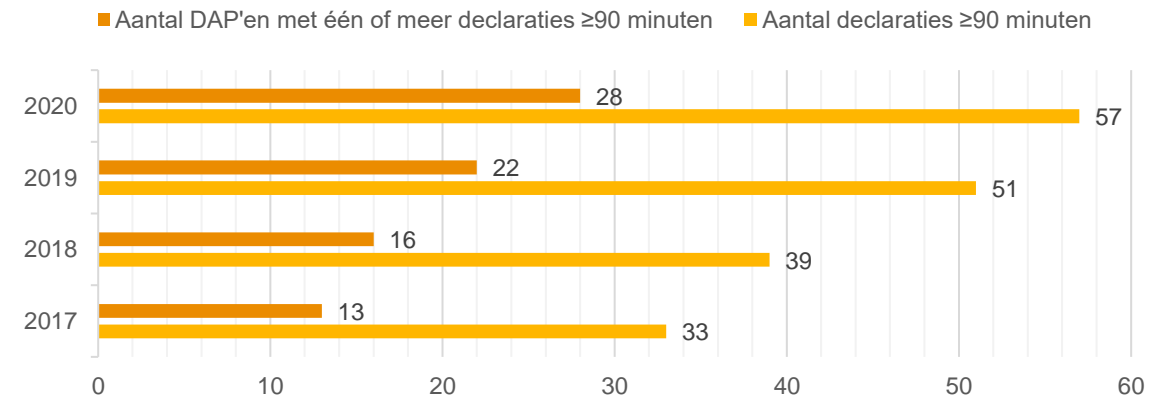
AANTAL MINUTEN PER DECLARATIE PER JAAR

Een klein aantal dierenartspraktijken declareert structureel een hoger aantal minuten bij *Brucella Melitensis*

Net als bij *Brucella abortus* maakt de GD een melding van alle declaraties hoger dan het dubbele van het gemiddelde,³ zodoende is dit criterium ook voor deze analyse gebruikt. In onderstaande grafiek staan alle declaraties van ≥ 90 minuten (het afgeronde dubbele van het langjarig gemiddelde) per jaar en het aantal unieke DAP'en dat één keer of vaker ≥ 90 minuten declareerden. Hierbij is 35,6% van de declaraties met ≥ 90 minuten gedeclareerd door 5 unieke DAP'en (van de 211 deelnemende DAP'en), met respectievelijk 18, 15, 14, 10 en 7 declaraties van ≥ 90 minuten. Daarnaast neemt het aantal declaraties met ≥ 90 minuten en het aantal DAP'en dat zo declareert ieder jaar toe. De reden van deze toename is onbekend. Zie bijlage 7 voor een overzicht van het totaal aantal declaraties en deelnemende DAP'en per jaar.

AANTAL DECLARATIES ≥ 90 MINUTEN (N=180)

6. Bevindingen van analyse data declaraties GD (3/3)

Tussen 2016 en 2017 was er sprake van een vaste vergoeding voor één visite voor onderzoek naar Blauwtong. Tussen 2018 en 2020 wordt gemiddeld steeds meer gedeclareerd, al zijn de modus en de mediaan door de jaren heen stabiel 20 minuten per declaratie.

Het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten bij het Blauwtongvirus (hierna: 'BTV') neemt toe

Voor de bewaking op het BTV werd in 2016 en 2017 een vaste vergoeding per visite uitgekeerd, en is er voor deze jaren geen declaratiedata beschikbaar. In 2018 is overgestapt naar een systeem waarbij de vergoeding per minuut kan worden gedeclareerd.

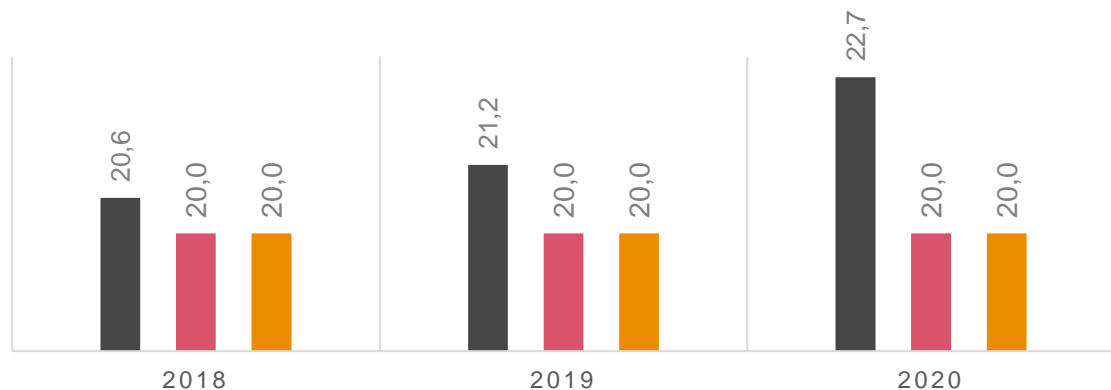
Tussen 2018 en 2020 neemt het gemiddeld aantal gedeclareerde minuten per monitoringsonderzoek bij het BTV toe van 20,6 naar 22,7 minuten. Tegelijkertijd blijven de modus en de mediaan in diezelfde periode 20 minuten, met uitzondering van de mediaan in 2020. Dat de mediaan en modus van het BTV en die van Brucella abortus (m.u.v. de mediaan van 2020) allen op 20 minuten staan is te verklaren door de vergelijkbare aard van het te verrichten onderzoek: het afnemen van één bloedmonster bij één rund. De verdeling van het aantal gedeclareerde minuten tussen 2018 en 2020 is in de histogrammen per jaar weergegeven (zie Bijlage 6).

Alle declaraties hoger dan het dubbele van het gemiddelde, komen van twee dierenartspraktijken

Net als bij Brucella abortus en Brucella Melitensis maakt de GD een melding van alle declaraties hoger dan het dubbele van het gemiddelde,³ zodoende is dit criterium ook voor deze analyse gebruikt. In onderstaande grafiek staan alle declaraties van ≥ 45 minuten (het afgeronde dubbele van het langjarig gemiddelde) per jaar en het aantal unieke DAP'en dat één keer of vaker ≥ 45 minuten declareerden. Hierbij is 100% van de declaraties met ≥ 45 minuten gedeclareerd door 2 unieke DAP'en (van de 29 deelnemende DAP'en), met respectievelijk 48 en 12 declaraties van ≥ 45 minuten. Zie bijlage 7 voor een overzicht van het totaal aantal declaraties en deelnemende DAP'en per jaar.

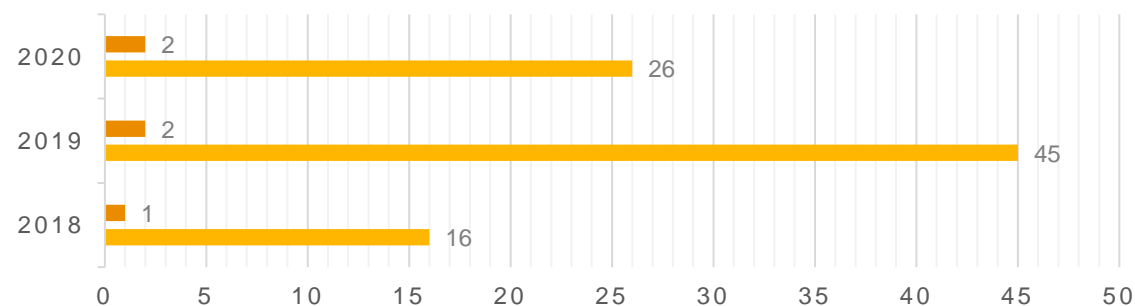
AANTAL MINUTEN PER DECLARATIE PER JAAR

■ Gemiddelde ■ Modus ■ Mediaan

AANTAL DECLARATIES ≥ 44 MINUTEN (N=87)

■ Aantal DAP'en met één of meer declaraties ≥ 44 minuten
■ Aantal declaraties ≥ 44 minuten

6. Algemene bevindingen over overige vergoedingen

Uit de interviews komt naar voren dat de werkzaamheden voor bewaking en verdenking in de meeste gevallen planbaar zijn en daarom wijzigingen in de bestaande reiskostenvergoeding niet nodig zijn. Ook de vergoeding voor materieel en verzending van de monsterafname wordt niet als onjuist ervaren. De kilometerheffing als reiskostenvergoeding voor zakelijk verkeer is met een vast bedrag per kilometer vastgelegd in de CAO.

PwC heeft de volgende constatering op basis van de verdiepende interviews gedaan:

- Uit meerdere interviews blijkt dat de voorrijkosten lager zijn dan de tarieven in de markt. Tegelijkertijd zijn de monitoringsactiviteiten in grote mate planbaar, wat voor veruit de meeste gevallen een lagere reiskostenvergoeding rechtvaardigt aangezien monitoring kan plaatsvinden in combinatie met reeds geplande bedrijfsbezoeken. Uit de interviews blijkt dat alleen in uitzonderlijke situaties een practitioner de monitoringswerkzaamheden niet kan combineren met regulier bezoek, bijvoorbeeld als een verwerping een dag na het reguliere bezoek plaatsvindt.
- De werkzaamheden in kader van monitoring zijn in de meeste gevallen planbaar, omdat de werkzaamheden gecombineerd kunnen worden met regulier bezoek. Voor Brucella abortus, geldt, ondanks de incidentele aard in het kader van van het benodigde onderzoek, dat bij een rund dat verwerpt achteraf bloed kan worden onderzocht op antistoffen en een practitioner hoeft niet snel ter plekke te zijn (al is het in de 'Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's' vastgelegd dat het onderzoek maximaal 7 dagen na het verwerpen moet worden verricht).¹⁰ Bij Brucella Melitensis geldt dat op voorhand dierenartspraktijken door de GD worden benaderd voor het uitvoeren van onderzoek, wat zodoende mogelijk met een regulier bezoek gecombineerd kan worden.
- De huidige kilometerheffing bij crisisbestrijding is €0,29 per kilometer, met een extra vergoeding van voor afstanden tussen woonadres en meldpunt crisiscentrum bij meer dan 100 kilometer volgens de formule (afgelegde kilometers heen en terug minus 200 kilometer) gedeeld door 75 vermenigvuldigd met de uurvergoeding.¹ Er is niet geconstateerd dat deze vergoeding niet toereikend is. De kilometervergoeding wijkt af van de in de huidige CAO vastgelegde vergoeding voor zakelijk verkeer van €0,30 per kilometer.⁸
- Uit de interviews volgt dat de vergoeding voor monsterafname en verzending niet als onjuist wordt ervaren.

7. Aanbevelingen en advies

Op basis van de opgehaalde input uit de documentatie en interviews adviseert PwC over de herberekening van het uurtarief. Dit begint met een algemene opbouw van het tarief, bestaande uit een advies voor 1) het berekenen van het uurtarief op basis van het Cao-loon en declarabiliteit en een advies voor 2) een tegemoetkoming voor vaste lasten. Op de volgende pagina staan de opvolgende drie aanbevelingen.

1) PwC adviseert om het uurtarief te berekenen op basis van de CAO Veterinaire sector en de declarabiliteit van een landbouwhuisdierenarts⁵

Onderliggende aanleiding

Van het in 2005 vastgestelde uurtarief is geen herleidbare onderbouwing teruggevonden in de door LNV (en stakeholders) verstrekte informatie en documentatie. Om deze reden is een onderbouwing voor het vaststellen van een nieuwe uurvergoeding gewenst.

Advies

Op basis van de meest recente Cao-lonen kunnen de (gemiddelde) kosten voor de werkgever in een landbouwhuisdierenartsenpraktijk worden berekend. Het gemiddelde van jaarlijkse loonkosten hangt af van het aantal dierenartsen in categorie A, B of C vallen (zie p. 28 van CAO Veterinaire sector 2021⁸) die bewaking en bestrijding uitvoeren. Indien er geen informatie voor handen is over de aantallen dierenartsen in categorie A, B of C, kan het gemiddelde van de jaarlijkse loonkosten worden berekend als het gemiddelde van de drie schaalgemiddeldes.

Uitgaande van 225 werkdagen per jaar (zie berekening in Bijlage 8) en uitgaande van de gemiddelde declarabiliteit van 3.1 uren per werkdag van een landbouwhuisdierenarts⁵ kan het nieuwe uurtarief worden berekend met de formule:

Jaarlijkse gemiddelde loonkosten conform CAO / (225 x 3.1) = uurtarief.

We adviseren de tarieven jaarlijks te herberekenen op basis van de voor dat jaar vastgestelde CAO Veterinaire sector⁸. In het geval dat een CAO met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, dan kan dat leiden tot een herberekening van tot dan toe ingediende declaraties. Hoewel het declaratieproces grotendeels is geautomatiseerd, kan een herberekening van de tot dan toe ingediende declaraties een verzwarende taak van de GD betekenen. Wij begrijpen de invloed van deze aanbeveling op de taak van de GD, maar dit neemt het inhoudelijk advies ten aanzien van een marktconforme vergoeding niet weg. De uiteindelijke weging over de te maken inrichtingskeuzes is uiteraard aan de verantwoordelijke bestuurders.

Bovenop het standaard uurtarief kan eventueel besloten worden een op- of afslag te doen om bepaalde prikkels te genereren, zoals een opslag op het uurtarief voor crisisbestrijding om praktici aan te trekken die geen directe band met de veehouder of de regio hebben. Immers, in het geval van crisisbestrijding, is het van belang het crisisteam, bestaande uit NVWA dierenartsen en praktici, van voldoende capaciteit te kunnen voorzien. Een opslag op het uurtarief kan daarbij een prikkel zijn voor het aantrekken van voldoende practitioners voor tijdelijke ondersteuning.

2) PwC adviseert om een financiële tegemoetkoming voor vaste lasten aan de hand van een van toepassing zijnde benchmark te berekenen. Bij afwezigheid van een dergelijke benchmark adviseert PwC de financiële tegemoetkoming voor vaste lasten aan de hand van de Handleiding Overheidstarieven 2021⁷ (hierna: 'HOT') te bepalen.

Onderliggende aanleiding

Representatieve informatie of een representatieve benchmark voor de vaste lasten van een DAP heeft PwC niet kunnen vinden. Om die reden bepalen we tegemoetkoming vaste lasten aan de hand van de HOT, de handreiking voor alle delen van de Rijksoverheid voor het onderling in rekening brengen van kosten voor bijvoorbeeld werkzaamheden of diensten.

Advies

In de HOT worden voor een fte overheadkosten voor huisvesting en kantoorautomatisering gerekend van €12.000 per jaar. Dit bedrag is van toepassing op alle salarisschalen. Wanneer bij de vergoeding voor bewaking en bestrijding van deze overheadkosten wordt uitgegaan, betekent dat op basis van de aanname dat landbouwhuisdierenartsen 225 dagen per jaar werkzaam zijn en gemiddeld 3.1 declarabele uren per dag hebben, een aanvullende opslag van op het uurtarief kan komen volgens de volgende formule:

Overheadkosten huisvesting en kantoorautomatisering Rijk conform de meest recente HOT / (225 x 3.1) = financiële tegemoetkoming vaste lasten bovenop het uurtarief.

7. Aanbevelingen en advies

Naast de algemene opbouw van het uurtarief adviseert PwC om een financiële compensatie voor practitioners wanneer sprake is van wachttijd doordat practitioners in quarantaine moeten. Daarnaast adviseert PwC de vergoeding voor practitioners NVWA dierenartsen voor werk buiten de reguliere werktijden gelijk te trekken.

3) PwC adviseert een onregelmatigheidstoeslag, volgens de toeslagmatrix uit de CAO Veterinaire Sector 2021, op te nemen in de uurvergoeding voor werkzaamheden bij verdenkingen die buiten de in de CAO Veterinaire Sector 2021 vastgelegde werktijden plaatsvinden.

Onderliggende aanleiding

NVWA dierenartsen ontvangen een onregelmatigheidstoeslag wanneer medewerkers buiten openingstijden werken.⁹ Bij een verdenking, waarbij practitioners samenwerken met NVWA dierenartsen, kan sprake zijn van een situatie waarbij de ene dierenarts een onregelmatigheidstoeslag en de andere dierenarts niet. Volgens het CAO Veterinaire sector⁸ kunnen ook dierenartsen in loondienst aanspraak maken op een onregelmatigheidstoeslag (zie bijlage 3 voor toelichting op de verschillende percentuele toeslagen voor de verschillende dagen en toeslagen in de toeslagenmatrix).

Advies

In de geldende tarieven kan een onregelmatigheidstoeslag worden opgenomen conform het CAO Veterinaire sector 2021.⁸ Daarbij geldt voor een dierenarts in loondienst dat als een dierenarts werkt buiten openingstijden, de werkgever per gewerkt uur de geldende uurvergoeding met een toeslag volgens de toeslagenmatrix (zoals weergegeven in bijlage 3) betaalt.

4) PwC adviseert een financiële compensatie voor de 'wachttijd' bij de verplichte 24-uurs quarantaine na het uitvoeren van werkzaamheden bij crisisbestrijding (dus niet bij monitoring en verdenking)

Onderliggende aanleiding

In de 'Vaststelling wijziging afspraken inzake tarieven pratici'² in 2005 wordt gesproken over een financiële regeling voor de situatie dat practici als gevolg van een bezoek aan een besmet bedrijf gedurende 72 uur geen werkzaamheden op bedrijven mogen verrichten. Deze regeling is echter geen onderdeel meer van de huidige vergoedingen van 2021. De wens dat deze regeling terugkomt is meervoudig uitgesproken in de gehouden interviews.

Advies

Als een practicus die deelneemt aan (een team van de NVWA bij) crisisbestrijding en door de NVWA een quarantaine krijgt opgelegd, dan mag deze practitioner op basis daarvan een vergoeding declareren voor een periode van uitsluiting tot maximaal 24 uur als de quarantaine plaatsvindt op een reguliere werkdag (maandag-vrijdag). De 72 uur van 2005 is naar 24 uur teruggebracht aangezien deze aanpassing in de wachttijd voor de NVWA ook geldt. Deze vergoeding kan zich baseren op de gemiddelde jaarlijkse bruto werkgeverskosten conform het meest recente CAO gedeeld door het aantal werkdagen per jaar (225).

7. Aanbevelingen en advies

Voor *Brucella abortus* en *Brucella Melitensis* zijn aanknopingspunten voor een vaste vergoeding op basis van de declaratiedata. Daarnaast is voor bewaking en verdenking geen aanvullende reiskostenvergoeding gewenst, aangezien de werkzaamheden in de meeste gevallen uitgevoerd kunnen worden in combinatie met particuliere bedrijfsbezoeken. Voor crisisbestrijding bestaat reeds een alternatieve reiskostenvergoeding.

5) PwC adviseert om een vaste vergoeding voor monitoring van *Brucella abortus* en *Brucella Melitensis* per onderzoek vast te stellen, gebaseerd op de declaratiedata 2016-2020 van de GD, en te voorzien in een mogelijkheid om in uitzonderlijke omstandigheden onderbouwd een hogere declaratie in te kunnen dienen.

Uit de analyses op de declaratiedata van *Brucella abortus* en *Melitensis* van de GD⁶ volgt dat de meeste praktici voor *Brucella abortus* 20 minuten declareren, wat erop duidt dat dit een realistisch tijdsbestek is voor het verrichten en administreren van het *Brucella abortus* onderzoek. Voor *Brucella Melitensis* geldt dat de meeste praktici 45 minuten nodig hebben voor het verrichten en administreren van 12 á 13 bloedafnames. Zodoende kan worden overwogen om, met inachtneming van het (herziene) uurtarief en de overige vergoedingen, een vast bedrag uit te keren voor het verrichten van monitoringsonderzoek bij *Brucella abortus* en *Melitensis*.

Omdat het wegens omstandigheden kan voorkomen dat extra werktijd benodigd is voor een desbetreffend onderzoek, adviseert PwC dat met heldere onderbouwing van de extra benodigde tijd een hogere declaratie kan worden goedgekeurd en uitgekeerd. Vanuit de GD is aangegeven dat dit een verzwaaring van de huidige taak van de GD zou zijn. Wij begrijpen de invloed van deze aanbeveling op de taak van de GD, maar dit neemt het inhoudelijk advies ten aanzien van een marktconforme vergoeding niet weg. De uiteindelijke weging over de te maken inrichtingskeuzes is uiteraard aan de verantwoordelijke bestuurders.

Reiskostenvergoeding wordt niet marktconform ervaren, maar behoeft geen herziening

Uit de interviews is gebleken dat voor monitoring en verdenkingen geen aanvullende reiskostenvergoeding benodigd is, aangezien de bedrijfsbezoeken voor het uitvoeren werkzaamheden in kader van diergezondheidsmonitoring vrijwel altijd gecombineerd kunnen worden met een reeds gepland bedrijfsbezoek voor particuliere werkzaamheden. Dit geldt voor *Brucella Melitensis*, waar gezien de aard van de ziekte enkel in het voorjaar gemonitord hoeft te worden, maar desalniettemin in de meeste gevallen gecombineerd kan worden met een particulier bedrijfsbezoek. Voor *Brucella abortus* geldt dat de antilichamen van het rund dat verworpen heeft lang genoeg beschikbaar zijn om het bloedonderzoek een aantal dagen later uit te voeren, wat maakt dat ook voor deze ziekte de monitoring kan plaatsvinden in combinatie met een reeds gepland regulier bedrijfsbezoek.

De vergoeding van monsterafname en verzending wordt niet als onjuist beschouwd

Uit de interviews is gebleken dat de vergoeding voor monsterafname en verzending niet als onjuist wordt beschouwd. Tijd die wordt besteed aan werkzaamheden zoals het digitaal inscannen van een bloedmonster door de dierenartsassistent zitten opgenomen in de gedeclareerde tijd.

7. Aanbevelingen en advies

Op basis van de aanbevelingen schetst PwC een voorbeeldberekening voor de vergoedingen. Dit tarief is een mogelijk uitgangspunt voor een eventuele vaste vergoeding per declaratie. Als vergoeding voor wachttijd is het CAO een mogelijk uitgangspunt.

De gemiddelde kosten voor een werkgever van een dierenarts in loondienst zijn €75.564 op jaarbasis

De jaarlijkse werkgeverskosten voor een dierenarts in loondienst op basis van de CAO Veterinaire sector worden berekend als het gemiddelde van de loonkosten uit de loonschalen 10 t/m 12 (waar geldt dat een categorie A dierenarts in loonschaal 10 valt, een categorie B dierenarts in schaal 11 en een categorie C dierenarts in schaal 12) per 01-05-2021⁸, voorzien van een werkgeverskostenopslag van 27% zoals berekend door het CBS¹³:

€4590,98 (gemiddelde van gemiddeld genomen loon van salarisschalen 10 t/m 12 van 01-05-2021⁸) * 1,27 (een opslag van 27% voor werkgeverskosten zoals berekend door het CBS¹³) = (€5688,33 * 12 maanden) * 1,08 (8% vakantietoeslag conform CAO⁸) = €75.563,80 op jaarbasis.

In de HOT⁷ worden voor een fte overheadkosten voor huisvesting en kantoorautomatisering gerekend van €12.000 per jaar

Wanneer de overheadkosten van €12.000 per jaar zoals vastgesteld in de HOT⁷ als opslag bovenop de gemiddelde jaarlijkse loonkosten inclusief werkgeverskosten en vakantietoeslag komen, resulteert dit in het volgende bedrag:

€75.563,80 + (€12.000⁷) = €87.563,80 op jaarbasis.

Het totaalbedrag op jaarbasis wordt verrekend met het gemiddeld aantal werkdagen per jaar en de declarabiliteit van landbouwhuisdierenartsen

Uitgaande van 225 werkdagen per jaar (zie bijlage 8) en de declarabiliteit van landbouwhuisdierenartsen⁵ wordt het uurtarief voor bewaking en bestrijding als volgt berekend:

€87.563,80 / (225 dagen * 3.1 declarabele uren per dag) = €125,54 per uur.

Een vaste vergoeding per monitoringsonderzoek voor Brucella abortus, Brucella Melitensis en het BTV kan worden overwogen op basis van het langjarig gemiddelde van de modi en medianen uit de data van de GD

De declaratiedata van de GD laten, met uitzondering van de modus voor Brucella abortus in 2020 en voor Brucella Melitensis in 2019, een continuüm zien in de modi en medianen van de declaraties. Hierbij geldt voor Brucella abortus en het BTV dat het langjarig gemiddelde 20 minuten is en voor Brucella Melitensis geldt dat het langjarig gemiddelde 45 minuten is. Deze gegevens kunnen als uitgangspunt worden genomen voor het bepalen van een vaste vergoeding per declaratie, waarbij de volgende formules gelden:

Brucella abortus: (€125,54 / 60 minuten) * 20 minuten) = €41,85 + reiskostenvergoeding + vergoeding monsterafname en verzending

Brucella Melitensis: (€125,54 / 60 minuten) * 45 minuten) = €94,15 + reiskostenvergoeding + vergoeding monsterafname en verzending

Blauwtong: (€125,54 / 60 minuten) * 20 minuten) = € 41,85 + reiskostenvergoeding + vergoeding monsterafname en verzending

De 'wachttijd' van 24 uur kan worden berekend aan de hand van de CAO lonen worden

Wanneer een practicus genoodzaakt is om in quarantaine te gaan doordat de NVWA deze verplicht stelt en de practicus zodoende inkomsten misloopt doordat deze geen werkzaamheden bij veehouders kan verrichten, kan deze conform het CAO een dagvergoeding krijgen. Hierbij wordt uitgegaan van het gemiddelde maandsalaris voor loonschalen 10, 11 en 12: € 4590,98. Uitgaande van 225 werkdagen per jaar wordt de 24-uurs vergoeding als volgt berekend, uitgaande van één gemiste werkdag:

(€4590,98 * 12) * 1,27 werkgeverskosten * 1,08 vakantietoeslag) / 225 werkdagen = €335,84.

Bijlagen

Bijlage 1. Bronnenlijst

Kenmerk bronverwijzing	Bron	Omschrijving	Ontvangen van
1	Vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding dierziektes 2021	Dit document bevat de vergoedingen voor bewaking en bestrijding van besmettelijke dierziektes van 2021. Deze bestaan uit twee categorieën: 1) Bewaking en verdenking en 2) bestrijding van dierziekten in geval van crisis. De bedragen bestaan uit het tarief per uur, voorrijkosten en kosten voor verzending en materiaal van monsters. Voor Bewaking en verdenking geldt een vast bedrag voor de voorrijkosten, voor Bestrijding in geval van crisis gaat dit per kilometer met een extra vergoeding bij reistijd van meer dan 100 kilometer.	LNV
2	Vaststelling wijziging afspraken inzake tarieven practici	Dit document omschrijft de in 2005 gemaakte afspraken aangaande de vergoeding voor bewaking en bestrijding. In dit document wordt een vergoeding voor 'wachtijd' (72 uur niet kunnen na bezoek aan besmet bedrijf) aangehaald, maar deze vergoeding komt in de vastgestelde tarieven voor 2021 niet terug.	LNV
3	Financiële rapportage Diergezondheidsmonitoring Q4 2019	Deze financiële rapportage van de GD weergeeft een (financieel) overzicht van de verrichtte werkzaamheden aangaande diergezondheidsmonitoring. Hoofdstuk 5 Percelen Veterinaire Diensten is in kader van dit onderzoek het meest relevant, aangezien hier wordt toegelicht dat er een hoog aantal declaraties is met zeer afwijkende declaratietijden.	GD
4	Notitie Tarieven dierenartsen in kader van dierziektebestrijding	In de notitie van de KNMvD wordt duidelijk gemaakt dat zij de huidige (uur)vergoeding voor diergezondheidsmonitoring niet marktconform vindt en niet vindt passen bij het huidige speelveld. De KNMvD is van mening dat de vergoeding idealiter gelijk getrokken wordt met de door de NVWA gehanteerde tarieven voor hun eigen dierenartsen. De KNMvD mist daarnaast een vergoeding voor wachtijd en een tegemoetkoming in gemaakte vaste lasten.	KNMvD
5	Gefactureerde uren per dag per FTE dierenarts per diersoortcluster 2020	Naar aanleiding van het gehouden interview heeft Covetrus PwC data toegestuurd aangaande de declarabiliteit van dierenartsen per diersoortcluster. Voor landbouwhuisdieren geldt een declarabiliteit van 3.1 uren per dag. Dit is als volgt berekend: Totaal aantal gefactureerde uren / Aantal werkzame FTE dierenartsen / 225 werkzame dagen. De kengetallen zijn gebaseerd op in totaal ongeveer (hoofdzakelijk (middelgrote tot grote) gemengde) 25 praktijken, hoofdzakelijk gelegen in de oostelijke helft van Nederland.	Covetrus
6	Overzicht declaraties Brucella abortus en Brucella melitensis 2016 - 2020 (GD)	In vorm van een Excelbestand heeft de GD geanonimiseerde data verstrekt aangaande declaraties van Brucella abortus en Brucella Melitensis vanaf 2016 t/m 2020.	GD
7	Handleiding Overheidstarieven 2021	De Handleiding Overheidstarieven 2021 is voor de overheid het instrument voor het voor het in rekening brengen van kosten voor bijvoorbeeld werkzaamheden, diensten, detacheringen of overhevelingen binnen de overheid met bijvoorbeeld een integraal uurtarief.	PwC
8	CAO Veterinaire Sector 2021 t/m 2023	In dit CAO staan de verschillende gemaakte afspraken voor dierenartsen werkzaam in de veterinaire sector.	PwC
9	NVWA tarieven 2021	In dit document is beschreven hoe de belangrijkste tarieven 2021 van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) voor het bedrijfsleven zijn berekend.	PwC

Bijlage 1. Bronnenlijst

Kenmerk bronverwijzing	Bron	Omschrijving	Ontvangen van
10	Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's	Regeling van 7 juni 2005, nr. TRCJZ/2005/1411, houdende regels inzake preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's (Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's)	PwC
11	Werkplan en begroting GD op Monitoring veterinaire diensten rundvee: brucellose veroorzaakt door Brucella abortus, enzootische bovine leukose en blauwtong 2021	De GD is aangewezen op basis van artikel 3.1 van het Besluit diergezondheid voor de in dit werkplan beschreven monitoring. Dit werkplan betreft de volgende drie monitoringsdiensten voor rund: <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring op brucellose veroorzaakt door Brucella abortus in serum monsters. • Monitoring op enzootische bovine leukose in serummonsters van slachthuizen en in tankmelkmonsters • Monitoring op blauwtong in serum monsters. 	GD
12	Normenkader Diergezondheidsfonds, uitvoeringsperiode 2020-2024	Het normenkader bevat toelichting op de verschillende verdeelsleutels tussen het Rijk en de sector.	LNV
13	CBS-uitkomsten over loonkosten	Lonen en loonkosten, een overzicht van de verschillende CBS-cijfers	PwC
14	Overzicht declaraties Blauwtong 2016 - 2020 (GD)	In vorm van een Excelbestand heeft de GD geanonimiseerde data verstrekt aangaande declaraties van het Blauwtongvirus vanaf 2016 t/m 2020.	GD

Bijlage 2. Gehouden interviews

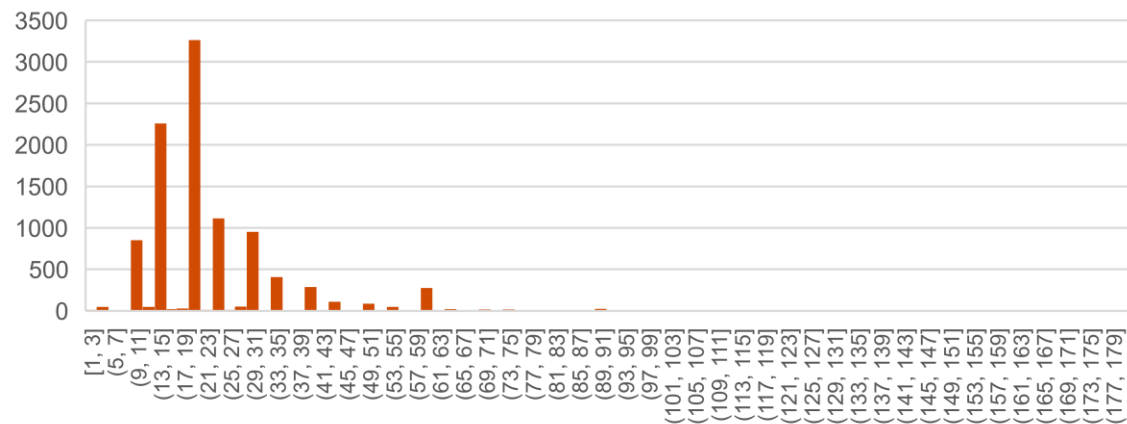
Datum	Organisatie	Interviewee(s)	Functie interviewee(s)
21-06-2021	KNMvD	IJmert de Vries	Voorzitter paritaire commissie
22-06-2021 & 25-06-2021	Covetrus	Henri Jans	Praktijkanalist
06-07-2021	GD	Carlijn ter Bogt-Kappert	Manager project & productbeheer sector kleine herkauwers, paard en gezelschapsdieren
		Paul Wever	Accountmanager Overheid
08-07-2021	NVWA (1)	Arco van der Spek	Teamleider Incident en Crisis centrum (NVIC)
15-07-2021	NVWA (2)	Edwin Vries	Senior inspecteur crisismanagement
16-07-2021	CPD	Hugo de Groot	Algemeen secretaris

Bijlage 3: Toeslagenmatrix onregelmatige werktijden CAO Veterinaire sector 2021

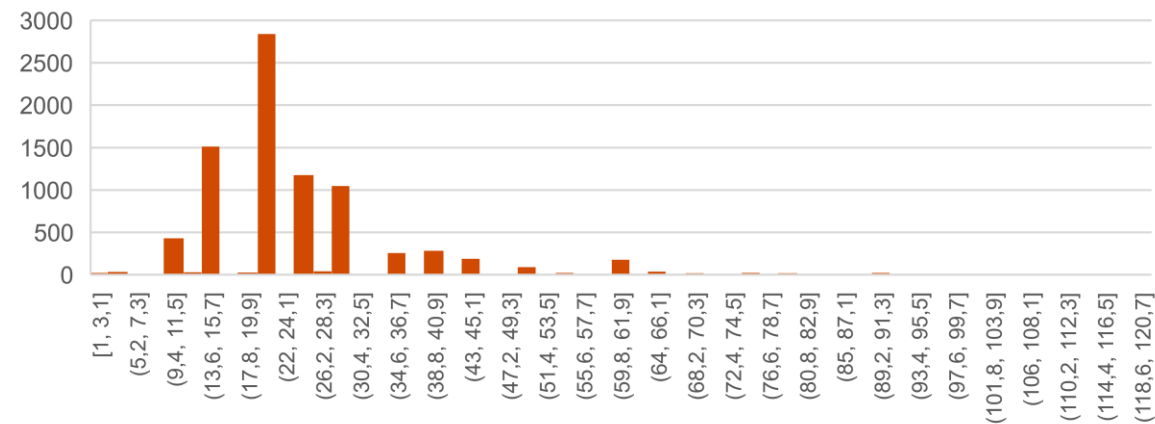
Van	Tot	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo	Feestdag
24:00	07:00	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
07:00	17:00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	35%	35%
17:00	21:00	0%	0%	0%	0%	0%	35%	35%	35%
21:00	24:00	25%	25%	25%	25%	25%	35%	35%	35%

Bijlage 4: Histogrammen 'Aantal gedeclareerde minuten' per monitoringsonderzoek *Brucella abortus* op jaarbasis (1/2)

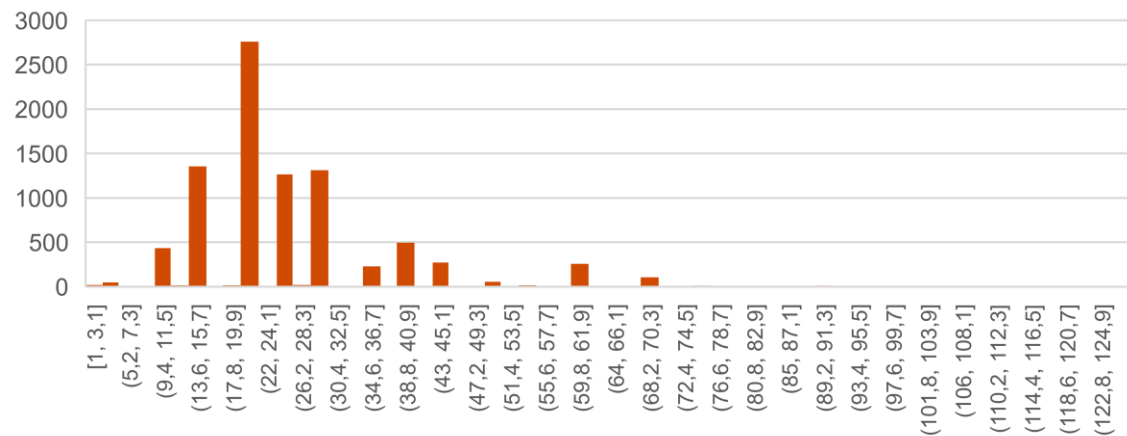
2016 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

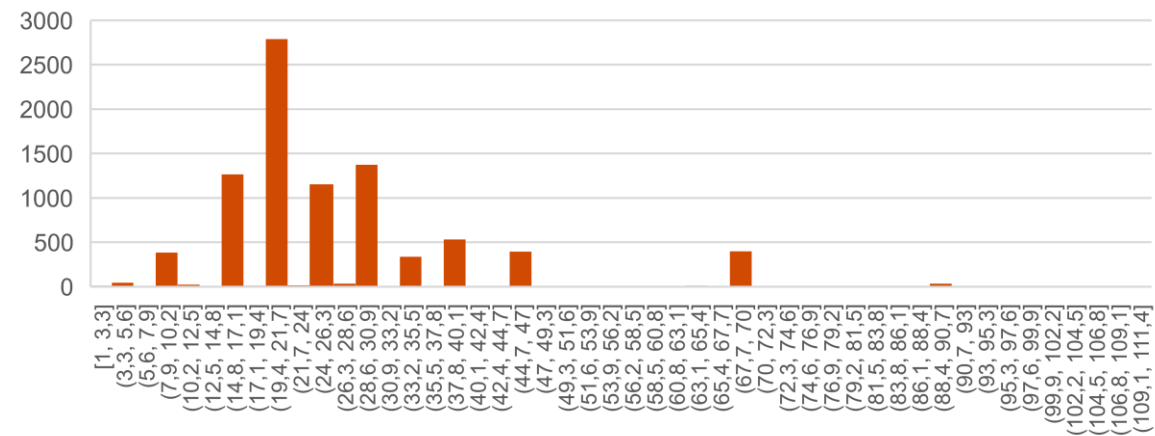
2017 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

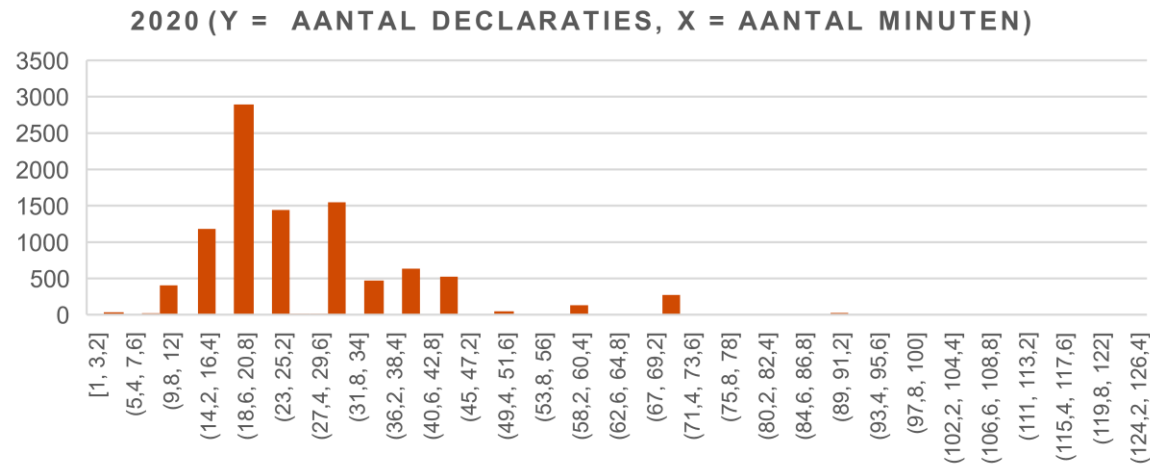
2018 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

2019 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

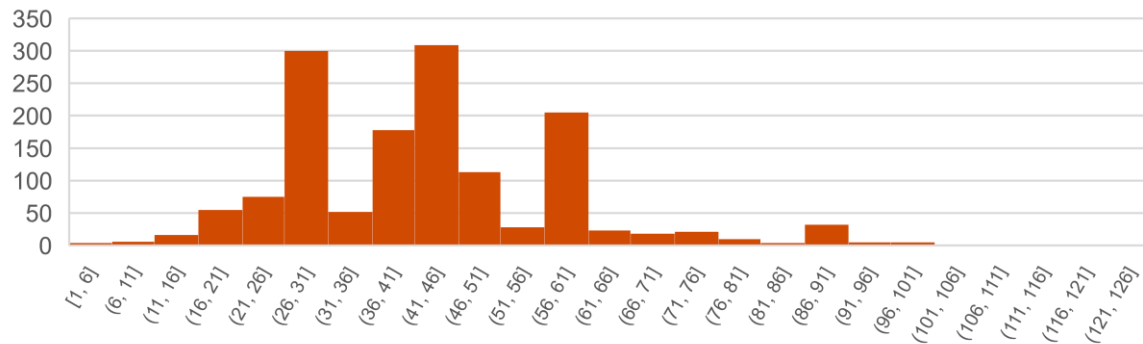

Bijlage 4: Histogrammen 'Aantal gedeclareerde minuten' per monitoringsonderzoek Brucella abortus op jaarbasis (2/2)

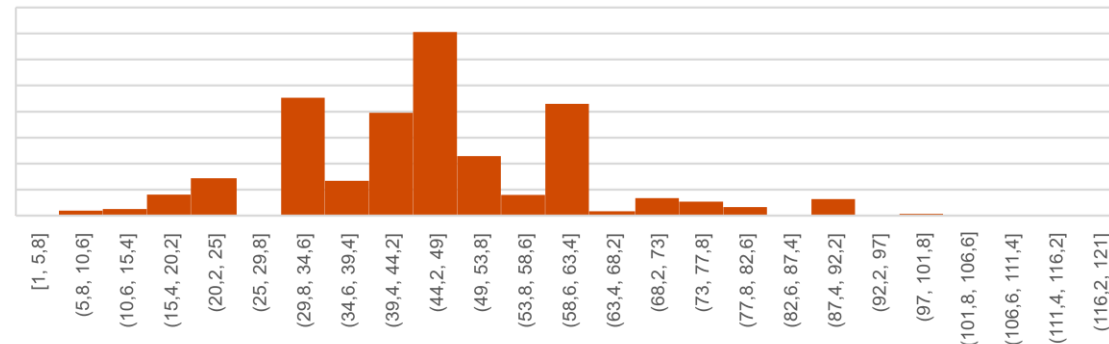

Bijlage 5: Histogrammen 'Aantal gedeclareerde minuten' per monitoringsonderzoek Brucella Melitensis op jaarbasis

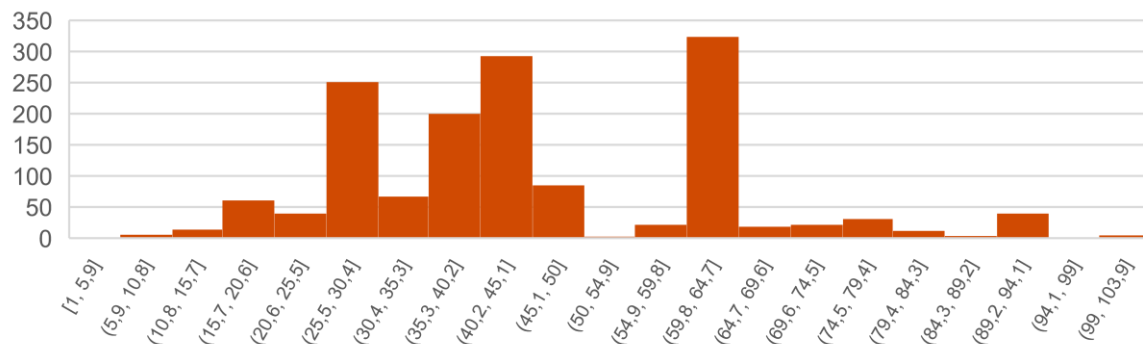
2017 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

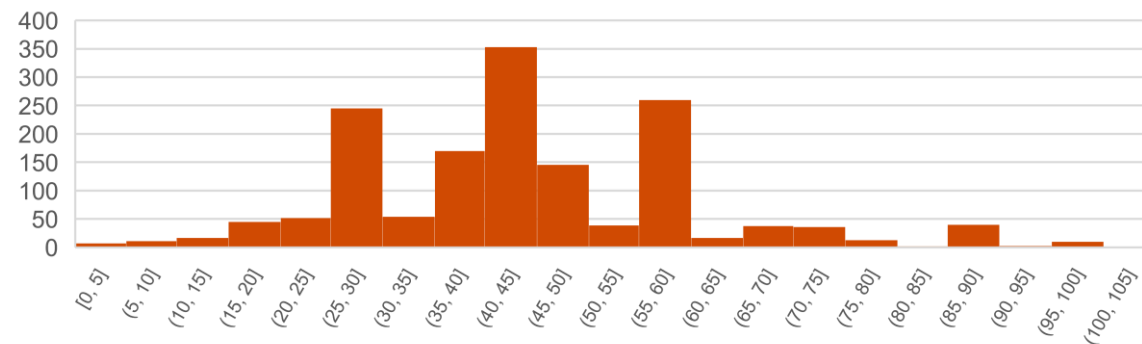
2018 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

2019 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

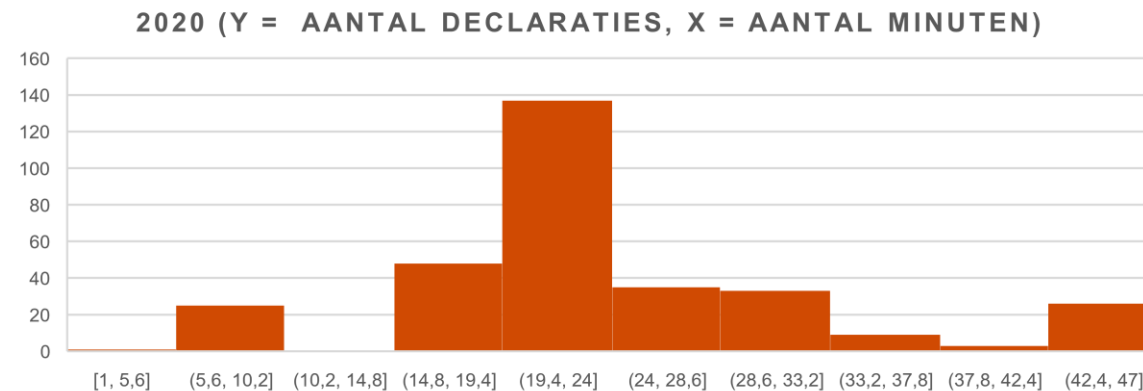
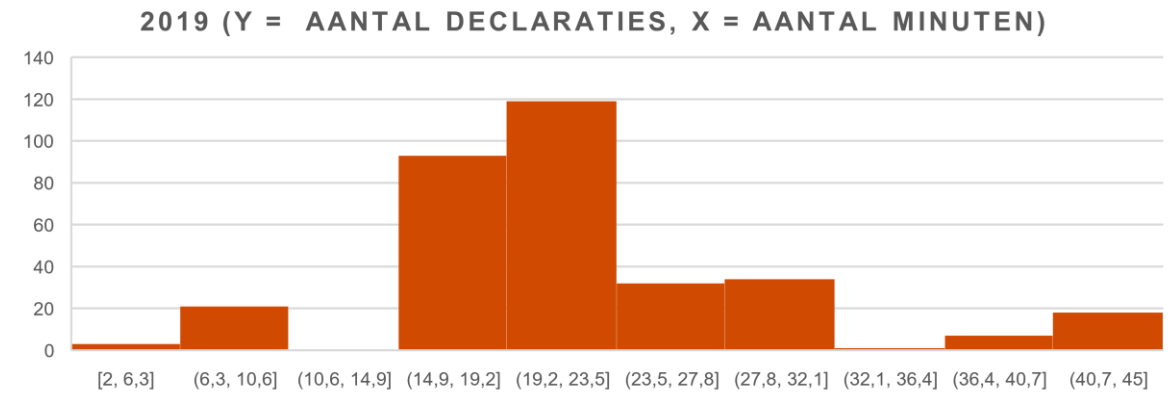
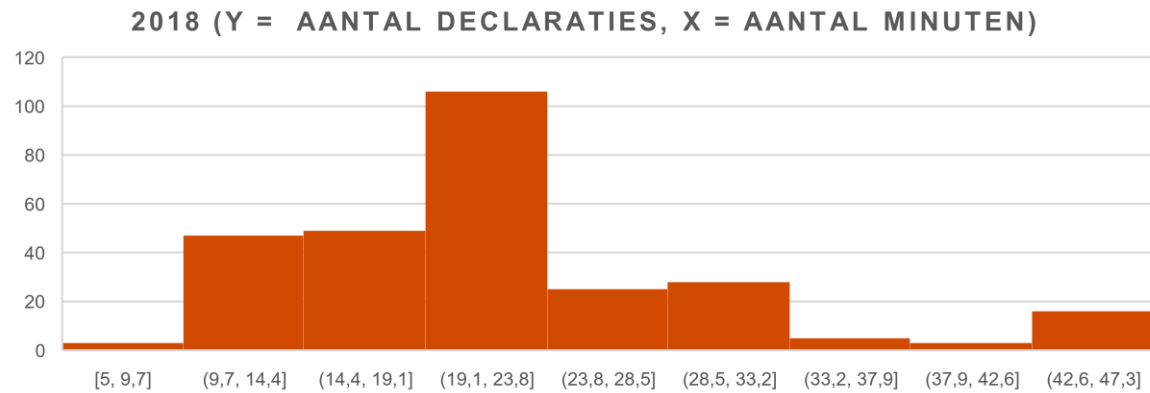

2020 (Y = AANTAL DECLARATIES, X = AANTAL MINUTEN)

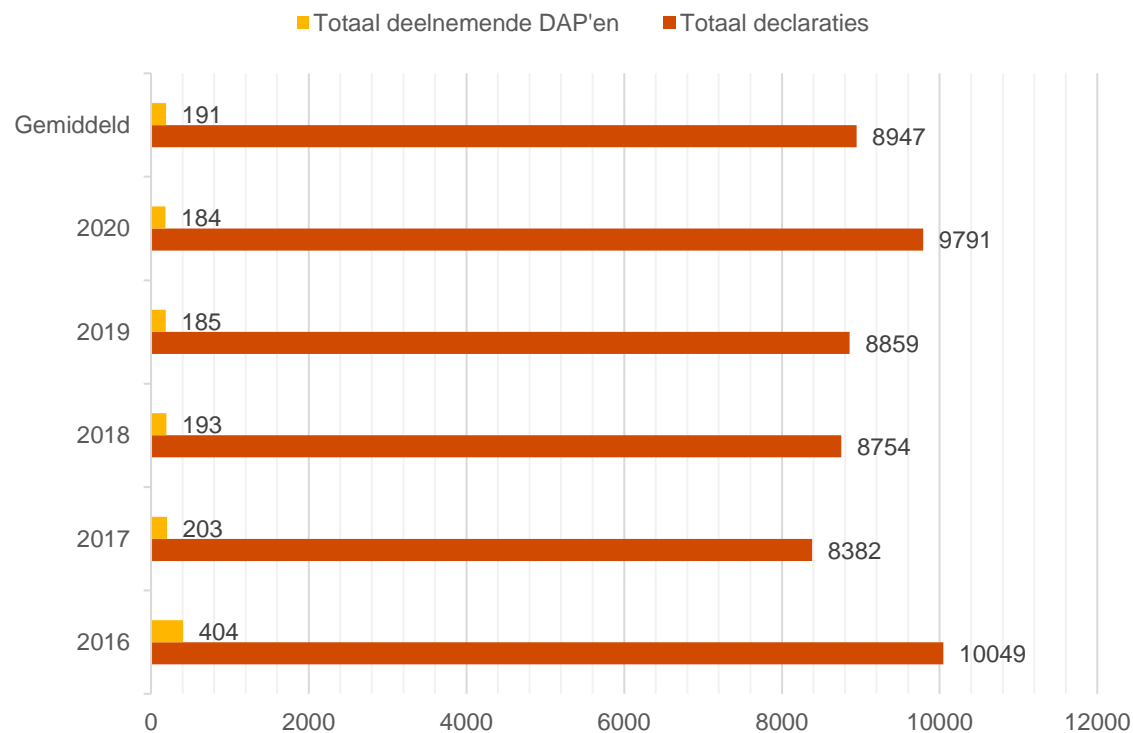
N.B. Naast een piek rondom het gemiddeld aantal minuten (41-46) zijn bij de verschillende jaren ook pieken zichtbaar bij tussen ca. 25-35 minuten en 55-65 minuten. Deze pieken buiten het gemiddelde lijken in beperkte mate in verhouding te staan met minder afgenomen bloedmonsters (gemiddeld 11,4 bij 25-35 minuten en gemiddeld 12,4 bij 55-65 minuten), maar het afwijkende aantal gedeclareerde minuten staat niet absoluut in verhouding met het aantal afgenomen bloedmonsters. Dit verschil is niet objectiveerbaar.

Bijlage 6: Histogrammen 'Aantal gedeclareerde minuten' per monitoringsonderzoek Blauwtong op jaarbasis

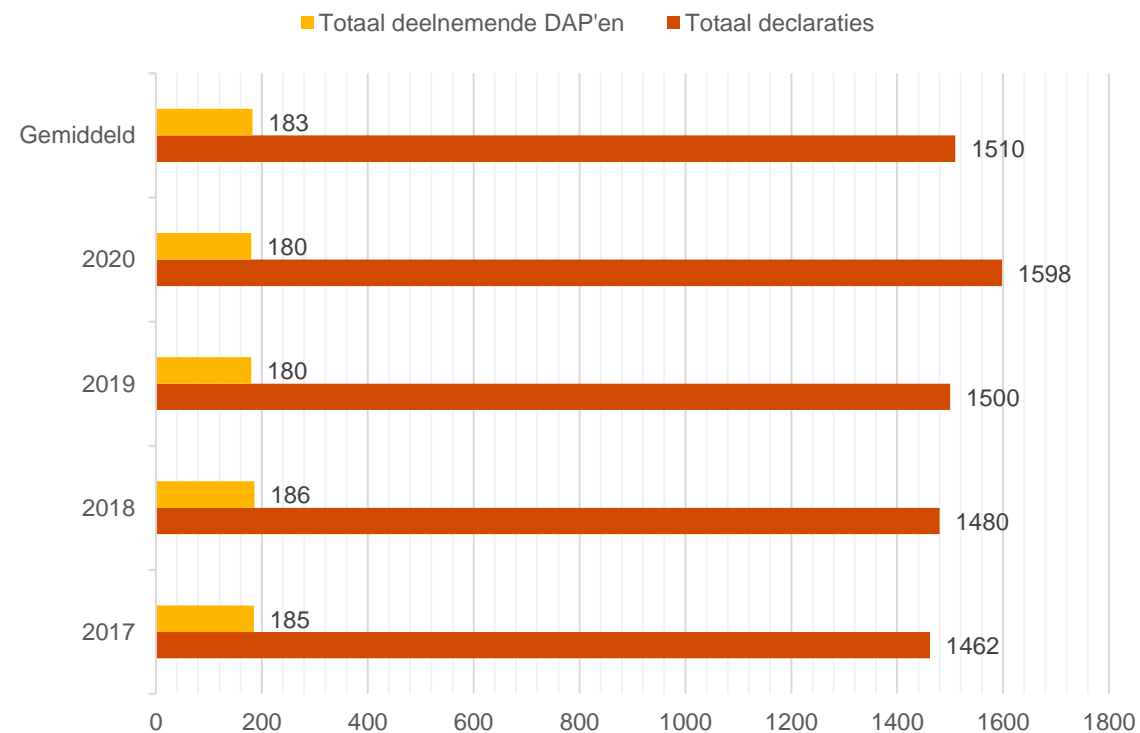

Bijlage 7: Aantal declaraties en aantal uniek deelnemende DAP'en per jaar (1/2)

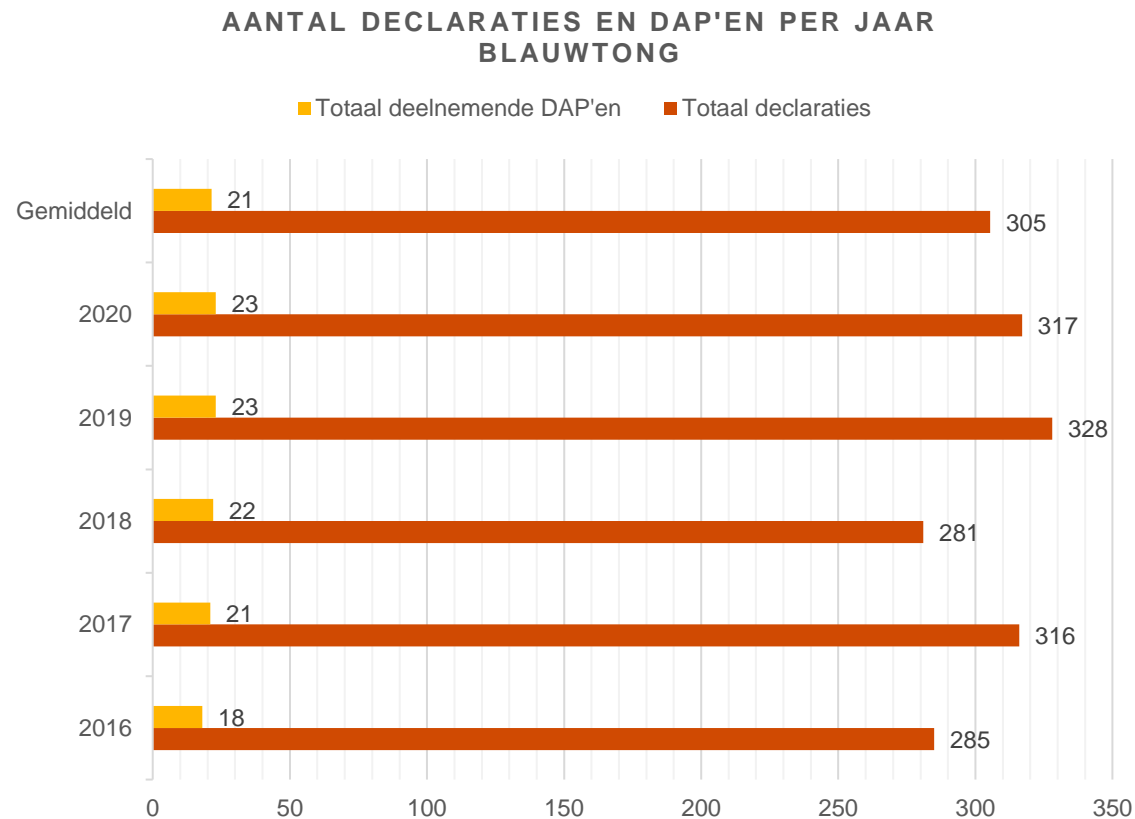
AANTAL DECLARATIES EN DAP'EN PER JAAR
BRUCELLA ABORTUS

AANTAL DECLARATIES EN DAP'EN PER JAAR
BRUCELLA MELITENSIS

Bijlage 7: Aantal declaraties en aantal uniek deelnemende DAP'en per jaar (2/2)

Bijlage 8: Berekening aantal werkdagen per jaar

Dagen	Aantal	Berekening
Aantal dagen per jaar	365	365
Aantal vakantiedagen per jaar	25	$365 - 25 = 340$
Aantal zaterdagen en zondagen	52 weken maal 2 dagen	$340 - 104 = 236$
Marge i.v.m. ziekte/bijzonder verlof (uitgaande van ziekteverzuim van 4,8%)	11	$236 - 11 = \mathbf{225}$

Bijlage 9: het Afwegingskader – Juridisch kader (1/2)

Middels het zogeheten Afwegingskader kan worden getoetst of de aanbevelingen juridisch toelaatbaar zijn en of deze stroken met de relevante beleidsuitgangspunten. Het kader is uitgewerkt in drie kerndelen: **het juridisch kader**, het beleidsmatig kader en het expertmatig perspectief van PwC.

Juridisch kader		
Document	Beknopte beschrijving	Aanbevelingen te toetsen aan:
Gedelegeerde verordening (EU) 2020/689 en Besluit diergezondheid	De Europese wetgeving aangaande de bewaking, uitroeiingsprogramma's en de ziektevrije status voor bepaalde dierziekten (Gedelegeerde verordening (EU) 2020/689 van de commissie, van 17 december 2019) is leidend voor de uitvoering van diergezondheidsmonitoring. De Gezondheidsdienst Dieren heeft haar werkplannen voor het uitvoeren van diergezondheidsmonitoring hierop gebaseerd.	<ul style="list-style-type: none"> Dat de realisatie van gewenste aanpassingen niet leidt tot belemmeringen in de uitvoering van diergezondheidsmonitoring zoals wettelijk vastgelegd in de Gedelegeerde verordening (EU) 2020/689 en Besluit diergezondheid.
Rijksbegroting hoofdstuk XIV: Artikel 1 - Bewaking en bestrijding van dierziekten en voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen	Artikel 1 van de Rijksbegroting van LNV is 'Bewaking en bestrijding van dierziekten en voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen'. In dit artikel worden de ministeriële verantwoordelijkheden van bewaking en bestrijding omschreven alsmede de bijbehorende financiën. Voor 2021 zijn er geen beleidswijzigingen t.o.v. 2020.	<ul style="list-style-type: none"> In hoeverre de tariefswijziging van de vergoeding van dierenartsen voor diergezondheidsmonitoring effect heeft op Artikel 1 van de begroting van LNV; In hoeverre de tariefswijziging van de vergoeding moet worden gecompenseerd middels ontvangsten van LNV; In hoeverre de tariefswijziging van de vergoeding kan worden gecompenseerd en met een bijdrage van de sectoren, met inachtneming van het Besluit diergezondheidsheffing.
Rijksbegroting hoofdstuk XIV: Artikel 6 – Begroting Diergezondheidsfonds	<p>Het Diergezondheidsfonds (DGF) is een begrotingsfonds waaruit de kosten worden betaald die verband houden met de bestrijding, bewaking en preventie van besmettelijke dierziekten en zoönosen. Het fonds wordt gevoed door jaarlijkse bijdragen vanuit LNV, heffingen bij de sector op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd) (sinds april 2021 Wet Dieren) en de middelen die de Europese Unie ter beschikking stelt. De verdeling welke activiteiten uit de heffingen bij het bedrijfsleven worden gefinancierd en welke uit de begroting van LNV, is vastgelegd in een convenant tussen LNV en de betrokken sectorpartijen.</p> <p>Voor de periode 2020 - 2024 is een convenant vastgesteld (Kamerstuk 29 683, nr. 248). De kosten van bewaking van dierziekten zijn in beginsel voor 50% voor het Rijk en voor 50% voor de sector. Dit kan echter per dierziekte verschillen. Monitoring Brucella abortus wordt 100% door de sector vergoed, Brucella Melitensis 50% Rijk en 50% sector). Verdenking en bestrijding wordt 100% door de sector vergoed. Als het plafondbedrag wordt overschreden wordt 100% van de bewakings- en/of bestrijdingskosten betaald uit de rijksbijdrage aan het DGF¹².</p>	<ul style="list-style-type: none"> In hoeverre de gewenste aanpassingen in de vergoeding leiden tot een verandering in de totale kosten van diergezondheidsmonitoring, waardoor de plafondbedragen opbrengsten diergezondheidsheffing zoals vastgesteld voor convenantsperiode 2020-2024 niet meer toereikend zijn voor de financiering van diergezondheidsmonitoring.

Bijlage 9: het Afwegingskader – Juridisch kader (2/2)

Middels het zogeheten Afwegingskader kan worden getoetst of de aanbevelingen juridisch toelaatbaar zijn en of deze stroken met de relevante beleidsuitgangspunten. Het kader is uitgewerkt in drie kerndelen: **het juridisch kader**, het beleidsmatig kader en het expertmatig perspectief van PwC.

Juridisch kader		
Document	Beknopte beschrijving	Aanbevelingen te toetsen aan:
Algemene wet bestuursrecht	Een gewenste aanpassing mag niet op gespannen voet staan met de Algemene Wet Bestuursrecht, in het bijzonder de beginselen van behoorlijk bestuur. Zo mogen mutaties van de in de vergoeding voor diergezondheidsmonitoring opgenomen kosten niet leiden tot willekeur of onevenredige belasting van doelgroepen.	<ul style="list-style-type: none">• Of de realisatie van gewenste aanpassingen in strijd zijn met één of meerdere van de beginselen van de Algemene Wet Bestuursrecht.
Wet dieren (per 01-07-2021 de vervanging van Gezondheid- en welzijnwet voor dieren)	De Gezondheid- en welzijnwet voor dieren is komen te vervallen per 21-04-2021. Per 01-07-2021 is de Gezondheids- en welzijnwet voor dieren opgenomen in de Wet dieren. In hoofdstuk 9 Financiën van de Wet dieren wordt toegelicht welke kosten retribueerbaar zijn uit het Diergezondheidsfonds en hoe de diergezondheidsheffing ten behoeve van het financieren van het Diergezondheidsfonds wettelijk is bepaald.	<ul style="list-style-type: none">• Dat de realisatie van gewenste aanpassingen niet in strijd is met de Wet dieren.

Bijlage 9: het Afwegingskader - Beleidsmatig kader

Middels het Afwegingskader kan worden getoetst of de aanbevelingen juridisch toelaatbaar zijn en of deze stroken met de relevante beleidsuitgangspunten. Het kader is uitgewerkt in drie kerndelen: het juridisch kader, **het beleidsmatig kader** en het expertmatig perspectief van PwC.

Beleidsmatig kader		
Document	Beknopte beschrijving	Aanbevelingen te toetsen aan:
Vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding dierziektes 2021	De 'Vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding dierziektes 2021' is vastgesteld op basis van een door LNV op 18 augustus 2005 bepaalde vergoeding die sindsdien op jaarlijkse basis is geïndexeerd op basis van publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de indexcijfers 'CAO-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen, bedrijfssector commerciële dienstverlening'.	<ul style="list-style-type: none"> Dat alvorens gewenste aanpassingen worden gerealiseerd, deze aanpassingen draagvlak hebben bij betrokken stakeholders.
Werkplan GD - Monitoring veterinaire diensten rundvee: brucellose veroorzaakt door Brucella abortus, enzootische bovine leukose en blauwtong	In het werkplan 'Monitoring veterinaire diensten rundvee: brucellose veroorzaakt door Brucella abortus, enzootische bovine leukose valt buiten de scope van dit onderzoek) en blauwtong' wordt op een hoog detailniveau toegelicht op wat voor wijze de diergezondheidsmonitoring voor brucellose, enzootische bovine leukose en blauwtong voor runderen wordt uitgevoerd. In kader van dit onderzoek is de financiële afwikkeling van declaraties van bedrijfsdierenartsen relevant.	<ul style="list-style-type: none"> Dat alvorens gewenste aanpassingen worden gerealiseerd, met de GD goed gecommuniceerd is wat deze aanpassingen betreffen zodat de GD dit zonder misinterpretaties kan verwerken in een nieuwe versie van het werkplan 'Monitoring veterinaire diensten rundvee: brucellose veroorzaakt door Brucella abortus, enzootische bovine leukose en blauwtong'.
Werkplan GD - Monitoring veterinaire diensten kleine herkauwers: Coxiella burnetii en Brucella melitensis	In het werkplan 'Monitoring veterinaire diensten kleine herkauwers: Coxiella burnetii (Coxiella burnetii valt buiten de scope van dit onderzoek) en Brucella melitensis' wordt op wat voor wijze de diergezondheidsmonitoring voor Coxiella burnetii en Brucella melitensis voor kleine herkauwers wordt uitgevoerd. In kader van dit onderzoek is de financiële afwikkeling van declaraties van bedrijfsdierenartsen relevant.	<ul style="list-style-type: none"> Dat alvorens gewenste aanpassingen worden gerealiseerd, met de GD goed gecommuniceerd is wat deze aanpassingen betreffen zodat de GD dit zonder misinterpretaties kan verwerken in een nieuwe versie van het werkplan 'Monitoring veterinaire diensten kleine herkauwers: Coxiella burnetii en Brucella melitensis'.
Maat Houden	De beginselen en grondslagen voor doorberekening van kosten uit het rapport 'Maat Houden' worden gerespecteerd. Zo wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarden voor het doorberekenen van kosten: 1. Doorberekende kosten zijn niet in strijd met de zes principes van goed toezicht, 2. De baten wegen op tegen de kosten van doorberekende kosten. 3. Doorberekende kosten leiden niet tot onaanvaardbare gevolgen voor het bedrijfsleven, 4. Per saldo leiden doorberekende kosten het niet tot onaanvaardbare verhoging van regeldruk en nalevingslasten en 5. De inzet/sturing op de diergezondheidsmonitoring wordt niet beïnvloed door financiële motieven. Daarnaast worden de algemene uitgangspunten voor kostenberekening in acht genomen: 1. Het moet duidelijk zijn welke kosten worden gemaakt en welke worden doorberekend, 2. De vergoeding moet redelijk zijn voor de werkelijke kosten die worden gemaakt. 3. De vergoeding moet zoveel mogelijk een duidelijke, directe relatie hebben met het profijt voor de betrokkene en/of met de kosten die de betrokkene heeft veroorzaakt en 4. Indien mogelijk moet de hoogte van de vergoeding beïnvloedbaar zijn voor de betrokkene.	<ul style="list-style-type: none"> Dat de realisatie van gewenste aanpassingen niet in strijd zijn met de beginselen, grondslagen of uitgangspunten van het rapport Maat Houden.

Bijlage 9: het Afwegingskader – Expertmatig perspectief PwC

Middels het Afwegingskader kan worden getoetst of de aanbevelingen juridisch toelaatbaar zijn en of deze stroken met de relevante beleidsuitgangspunten. Het kader is uitgewerkt in drie kerndelen: het juridisch kader, het beleidsmatig kader en het **expertmatig perspectief van PwC**.

Expertmatig perspectief PwC		
Opvatting	Beknopte beschrijving	Aanbevelingen te toetsen aan:
Weerspiegeling werkelijkheid	Een voorgesteld marktconforme vergoeding is enkel zinvol indien deze een goede weerspiegeling is, en blijft, van de werkelijkheid. Een voorgestelde aanpassing waarmee de (onafhankelijke) uitvoering van diergezondheidsmonitoring in het gedrang komt, kan niet meegenomen worden. Verwerking van aanpassingen is enkel mogelijk als deze de integere uitvoering van diergezondheidsmonitoring niet aantasten.	<ul style="list-style-type: none"> Of sprake is de weerspiegeling van de werkelijkheid.
Acceptabele, realistische en uitvoerbare realisatie van de tarifiering	<p>De vraag van LNV naar het vaststellen van een marktconforme vergoeding voor dierenartsen voor de inzet voor monitoring en bestrijding van dierziekten, ziet toe op twee specifieke instrumenten, te weten het tarievenmodel gehanteerd door dierenartsen en het tariefstelsel gehanteerd door LNV:</p> <ol style="list-style-type: none"> Het tarievenmodel van de dierenartsen bepaalt de tarieven per dienst van een individuele dierenarts; Het tariefstelsel van LNV bepaalt de vergoedingen of tarieven die via het DGF worden vergoed. In deze tarieven kunnen mogelijke opslagen of sturingsmechanismen worden verrekend. <p>Onze ervaring leert dat dit onderscheid belangrijk is voor het begrip rondom het gebruik van tariefvaststellingen en dat dit tevens bijdraagt aan de transparantie en uitlegbaarheid van tarieven of vergoedingen. Onderstaand is een nadere uitwerking opgenomen van onze visie op zowel het instrument (opbouw van) tariefmodel als de methode die gebruikt wordt om het tarief vast te stellen.</p> <p>Dierenartsen werken sinds eind jaren negentig in een vrije markt, waarbij elke dierenartsenpraktijk afzonderlijk zijn eigen tarieven voor de diergeneeskundige zorg vaststelt. Dit leidt ertoe dat tarieven van dierenartsen in Nederland kunnen variëren. Zo kunnen kostenposten voor de praktijkvoering verschillen, waarbij kan worden gedacht aan de mate waarin de kosten voor het bedrijfspand kunnen variëren in Nederland. Ook worden de tarieven beïnvloed door de marktpositie van de dierenartsenpraktijk: dierenartsen kunnen zich bijvoorbeeld richten landbouwhuisdieren of gezelschapshuisdieren, of een gemengde praktijk hebben. Tegelijkertijd is er ook een CAO Veterinaire sector, die ervoor zorgt dat een deel van kosten tussen dierenartsenpraktijken niet varieert.</p> <p>De variatie in tarieven van dierenartsen zorgt ervoor dat een eenduidig marktconform tarief voor een diergeneeskundige zorgdienst niet eenvoudig is te bepalen. Daarvoor is een dieper inzicht nodig in de onderliggende kostprijzen die voor de totstandkoming van de dierzorgdienst gemaakt worden, als ook een dieper inzicht in het effect van de marktpositie van een dierenartsenpraktijk op de gehanteerde tarieven.</p> <p>Het tariefstelsel en de daaruit voortkomende vastgestelde vergoeding door LNV is een mechanisme om op een gestructureerde en objectieve wijze tarieven voor producten en diensten vast te stellen. In de stappen naar het vaststellen van tarieven/vergoedingen kunnen bepaalde (bestuurlijke) keuzes gemaakt worden. Deze keuzes kunnen ervoor zorgen dat het tarief/de vergoeding lager ligt dan de (gepercipieerde) marktprijs van de diergeneeskundige dienst, bijvoorbeeld om redenen van toegankelijkheid van de dienstverlening.</p>	<p>Op basis van onze ervaring is het van belang dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het tariefstelsel en de daarop voorgestelde vergoeding transparant is, waarbij het duidelijk is uit welke onderdelen het tarief is opgebouwd. Het tariefstelsel herleidbaar is, waarbij de stappen om van kostprijs/door individuele dierenarts gehanteerde tarief te komen tot tarief/vergoeding te herleiden is.

Bijlage 9: Aanbevelingen getoetst aan Afwegingskader

Alle vijf van de in hoofdstuk 7 geformuleerde aanbevelingen zijn getoetst aan het Afwegingskader, waaruit een aantal voor alle aanbevelingen generieke aandachtspunten voort zijn gekomen.

Kader	Aandachtspunten
Juridisch kader	<ul style="list-style-type: none">Tariefswijzigingen hebben effect op Rijksbegroting hoofdstuk XIV: Artikel 1 - Bewaking en bestrijding van dierziekten en voorkomen en verminderen van welzijnsproblemen en Rijksbegroting hoofdstuk XIV: Artikel 6 – Begroting Diergezondheidsfonds. Zo vergt een wijziging van het uurtarief maar ook eventuele aanvullende vergoedingen voor onregelmatigheid en wachttijd een wijziging in de financiering.
Beleidsmatig kader	<ul style="list-style-type: none">Tariefswijzigingen behoeven wijzigingen betreft de tarifiering in de werkplannen van de GD.Tariefswijzigingen behoeven toelichting in de jaarlijkse vaststelling van de tarieven (zoals voor 2021 bepaald in 'Vergoeding dierenartsen voor de inzet bewaking en bestrijding dierziekten 2021'.
Expertmatig perspectief PwC	<ul style="list-style-type: none">Tariefswijzigingen welke zijn gefundeerd op basis van het CAO loon voor de veterinaire sector, de declarabiliteit van dierenartsen en de Handleiding Overheidstarieven zijn in lijn met het expertmatig perspectief van PwC